

7000 mrličev leži od 12. maja pod milim nebom na vročem solneču v ostudno žetje divjim psom!

Tako poroča Anglež Baring angležkim ministrom! Uredništvo ne pristavi niti besedice, edino opomnico še doloži: Kristijanom v Evropi so liberalci povsod: v Avstriji, na Nemškem, Italijanskem, Francoskem, Angležkem itd. naložili strahovita bremena in plačila za vojake; vsako leto se za nje porabi više 1000 milijonov goldinarjev, vedno je več milijonov vojakov pod puško, zemlja in morje se treseta pod dragim vojnim orožjem — a za uboge slavjanske in krščene Bolgare na Turškem se nihče ne gene! Taka Evropa je res vredna, da bi jo divji Turki zopet vzeli pod svojo kruto jerobstvo!

Cerkvene zadeve.

Zlato sv. mešo ali petdesetletnico posvečevanja v mešnika bodo č. g. Anton Galuf, konzistorijalni svetovalec, nadžupnik in dekan Vuzeški obhajali 27. avgusta t. l. Bog nam živi preblagega gospoda!

Škofa Strossmajer-ja, največjega podpornika omike in napredka na Hrvatskem, so Magjari začeli hudo sovražiti, ga ogovarjati in obrekovati. Pravijo, da je 30.000 fl. daroval za uboge Bosenske reve; in zato zahtevajo, naj ga magjarsko ministerstvo odstavi. Tako pa zahteva le magjarsko sovraštvo do Slavjanov, prišedše iz slabe vesti in strahu.

Nadškof salcburški, tedaj tudi naš višji duhovni pastir, dr. Franc Eder, bodo 24. septembra, t. j. na god sv. Ruperta, utemeljitelja salcburške škofije, prejeli škofovsko posvečevanje.

Kardinal Antonelli, dolga leta eden izmed najzvestejših službenikov in pomagačev Pija IX. v vladovanju velike katoliške Cerkve, je hudo zbolel in bojijo se za njegovo življenje. Sv. Oče pa so vkljub veliki starosti in silnej vročini, ki sedaj v Rimu pritiska, vedno zdravi in precej čvrsti. Ravno sedaj delajo priprave za razstavo v Vatikanu, ki se bode v spomin 50letnice škofovanja Pija IX. vršila od 21. maja do 30. junija l. 1877. Razstava bo imela dva oddelka; v enem bodo vse za službo cerkveno potrebne, v enem pa vse druge od katoliških mojstrov izdelane reči razpostavljene.

Baron pl. Loč, ki je nedavno s 150 Nemci prišel v Rim in pismo verne udanosti nemških Katoličanov prebral pred sv. Očetom, je vsled tega v prusko ječo zaprt, češ, da je pruskega cesarja razžalil.

Obrekovalci č. oo. Jezuitov bili so na Francoskem od sodnije precej občutljivo kaznovani. Liberalni in sploh frajmavrski listi so bili jezuitske šole v Parizu obdolžili goljufije in sleparije pri očitnih spraševanjih. Bili so zato toženi in ti nesramni obrekovalci obsojeni, da morajo plačati vsak po 2000 frankov in obsodbo razglasiti dati v 10 parizkih in 20 zunanjih listih.

Društvo detinstva Jezusovega je res ljubo in vse podpore vredno društvo. Deležniki otroci vplačujejo nekoliko krajecarjev, koje so si prihranili ali od starišev izprosili. Nabrani denar se potem pošlje na Kitajsko in se obrne za izrejo otrok, katere so paganski Kitajci zavržli in na steze in ulice pometali. Usmiljeni katoliški misionarji take zavržene črvice pobirajo, krščujejo in v ljudi in Kristijane izrejujejo. Brez dvombe je to človekoljubno in sveto djanje. Toda lažnjivi frajmavrski človekoljubi tega ne morejo trpeti, delajo bratovščini detinstva Jezusovega zapreke in na Pruskem so njo popolnem prepovedali. Ali vkljub prepovedi se bratovščina širi in raste in je lani 72.000 fl. več darovala, kakor pred 4 leti. To je veselo znamenje, da ošabno preganjanje sv. Cerkve na Pruskem nič ne opravi.

Novih mučenikov je dobila katoliška Cerkva na Kitajskem. V mestu Ning boč so imeli Katoličani lepo cerkvico. Ko so bili pri službi božji zbrani je prilomastila tropa paganov, vdrla v cerkvo, ubila duhovnika v mešni obleki pred altarjem in umorila več vernikov!

Gospodarske stvari.

Splošna ravnila gledé gnoj.

M. Konečen namen vsega gnojenja je prvič zemlji rodovitnost vzdrževati in ohraniti in drugič jo kolikor mogoče najizdatnejše povišati.

Kmetovavec mora pa pred vsem uharlost gnojenja (Rentabilität) pred očmi imeti. To hoče reči, kmet mora gledati, da mu pridelek tudi potroške za gnojico poplača. Ako bi namreč na njivo za 30 goldinarjev gnoj porabil, pa le za 25 goldinarjev iz iste njive pridelal, bi bilo to neuharno delo. Toraj predrago gnojivo ne kaže, ker po njem uharlost gnojiva dvomljiva postane. Imenitno ravnilo z najmanjšimi potroški največe pridelke doseči, mora umen kmetovavec tudi pri gnoju pred očmi imeti. Toraj mora znati z gnojem prav obračati, to se pa pravi gnoj v pravem času in gledé lastnosti zemlje v pravi meri in sestavi, v pravi okliki in v ravno taki podobi zemlji podati, v kakoršni ga posejana rastlina najbolj potrebne in najlojše v se jemlje.

Kar se najprej sostave in množine potrebnega gnojiva tiče, tako se ti dve reči najbolj potem ravnate, koliko redivnih tvarin ona rastlina, za katero se gnojivo potrebuje, iz zemlje poteza. Strnjeni sadeži potrebuje drugih redivnih tvarin, kakor osipavni, trs drugih, kakor krmine itd. Sicer je res, da se v vsakdanjem življenju tej tirjatvi do pičice natanko ne more zadostiti, vendar zaradi tega ni treba nikomur v tem oziru malomarnemu biti. Bil bi narobe svet, ko bi se po drugem nasprotju seglo in pri gnojenju na to celo nič ne porajalo, koliko redivnih tvarin ktera rastlina iz zemlje poteza. Številke, ki nam to kažejo, morajo nam vedno za

ravnilo veljati. Tako je n. p. zadosti, če se ve, da repa veliko kalija in sploh več tvarin iz zemlje izsesa, kakor jih pa pšenica. Iz tega pa sledi, da repa potrebuje močnejšega in na kaliju bogatejšega gnojiva nego pšenica.

Da se razne redivne snovi, ki so se zemlji vzele, nadomestijo, je treba take vrste gnojiva vzeti, ki z svojimi obilnimi obstojki (deli) te iz zemlje vzete tvarine zopet nadomestijo. Iz tega jasno sledi, kako važno in potrebno da je pri pravem gnojenju tudi na rastline ozir jemati, ktere se hočejo sejati. Če gre za nadomestitev vseh važnih in potrebnih tvarin, se mora popolna gnojitev, če pa le posameznih, le deloma porabiti.

Da so pa taka in enaka ravnila in pravila v vsakdanjem življenju le malo znana in obračtana, kažejo še le preveč vsakodnevni dogodki. Če kteremu kmetovavcu hlevnega gnoja zmanjka, brz je pripravljen po čem drugem n. p. po apnu seči. Res je, da apno razkrojivno na redivne tvarine v zemlji deluje, posebno na one, ki bolj globoko tiče, vendar pa pri preobilni in prepogosti rabi apna zemlja uboža. Star pregovor pravi: „apno na njivi bogati očete, siromaši pa otroke.“ Da tedaj tako gnojivo živalskega gnoja ne more popolnoma nadomestiti, je jasno ko beli dan.

(Konec prih.)

M. Konjem in sploh vprežni živini nadležne muhe odpraviti. Muhe so o poletnem času vprežni živini ne le nadležne, ampak celo nevarne. Muhe dostikrat živino tako silno trpinčijo, da se splaši in z vozom ali kar koli vleče, pobegne in tako strašne nesreče provzročuje. Da se muhe živine ogibljejo, se nasvetuje voda, v kateri se je nekoliko časa orehovo listje kuhalo. Z to tekočino se potem živini rep, nosnice in sploh koža posebno do dobrega namaže, kamor se muhe najraje in najbolj vsedajo in ubogo živino nadlegujejo. Pravijo, da se muhe tako pomazanih mest ogibljejo. Pomoček je lahek, naj se poskusi!

M. Kako predenico zatreti. Predenica je deteljščem prava morivka. Prepreza cele prostore na široko in daleko in deteljo zatara. Najuspešnejši se pre uniči z soljeno vodo, t. j. voda, v kateri se je kuhinska sol raztopila. Z to vodo se predenični prostori do dobrega poškopé. Predenica postane črna in se usuši, detelja pa tem lepše raste.

Blato iz ribnikov je različno in po tem takem jegova vrednost za gnoj tudi različna. Blato iz ribnikov, ki se napajajo z vodo pribajajočo iz kaknega močvirja, ne velja za gnoj. Isto se mora reči o blatu iz globokih, mrzlih ribnikov, na primer iz ribnikov, ki so v gozdih. Tako blato ima v sebi veliko rastlinam škodljivih kislin in pa raznih železnih spojin, ki pognojeno njivo na več let nerodovitno storijo. Celó drugače je pa z blatom iz plitvih ribnikov in takih, ki se napajajo z boljšo

vodo. Tako blato na njivo navoženo utegne zemljišče jako rodovitno storiti. Vselej pa je svetovati, da se blato ne navaža iz ribnika brz na njivo, posebno če je še vse mokro; ampak blato se naj iz ribnika iztrebi, na kupe vplasti in $\frac{1}{2}$ —1 leta ležati pusti. V tem času se mora večkrat prekopati in če se pri tem delu primeša nekaj apna ali laporja in včasih z gnojnico zaliva, potem se dobi iz njega izvrsten gnoj. Najboljše stori gospodar, če takov gnoj jeseni na njivo navoži, ga lepo razgrne in ga ali takoj ali pa v spomladi podorje.

Mokrote navzeto zrnje se brz vgreje, zarudi, začne plesniviti in trohniti. Tej nezgodi se zamore v okom priti z drobno kakor prah stolčenim ogleanjem, ki se čez 3 ali 4 tedne z vejavnico iz zrnja zopet lahko odpravi. Vejanje se naj opravi ob dobrem vremenu. Duh po plesnivcu in trohnobi po tem takem celó izgine in premine. Zrnju, ki še ni bilo dovolj suho, kedar se je pospravilo, se lahko preobilna vlaga ali mokrota odvzame po nevgašenem apnu. V ta namen se več pletenic, košar ali košev napolni z nevgašenim apnom ter se razpostavijo blizu razgrnjega zrnja; apno je treba z papirjem pokriti. Apno v pletenicah posrka sedaj naglo vso mokroto in zrnje je v nekolikih dnevih lepo posušeno. Menj ko je zrak vlažen, tem hitrej se zrnje suši. Na 500 kilo zrnja se računi 0.04 Kub. metrov ožganega apna, ki naposled razpadne in se lahko za kompost porabi.

Sejmovi. 21. avgusta pri sv. Jurju na Pesnici, pri Devici Mariji v puščavi, v Šetalah, v Kostivnici, v Pilštanju. — 24. avg. v Arvežu, v Čmureku, pri sv. Duhu na Šavnici, v Središču, v Rogatcu, v Laškem, v Velenju, v Slov. Bistrici. 26. avg. v Ljubnem.

Dopisi.

Iz Ruš nad Mariborom. (40letnica.) Preteklo je 40 let, od kar smo bogoslovci: 24 Lavantinske, 13 Krške škofije in 2 kapucina, ki smo bili v Celovskem semenišu združeni, po končanem 4. letu miloželostno slovó jemali, in se na vse kraje Gospodovega vinograda razkropili; marsikateri se potem celih 40 let nikoli več videli nismo. Nekaj teh je bilo v 3. letu v mešnike posvečenih, 2 sta morala pa zavoljo mladoletnosti še dve leti na posvečenje čakati, med tema mil. knezoškof, ki so med tem doktor bogoslovja postali. Sloveli so pa 1836niki z svojim ljubomilim, dobrodušnim in izvrstnim načelnikom (Praefect-om), sedajnim milostljivim knezoškofom Jakobom Maksimilijanom (Stepišnikom) zavoljo posebne edinosti in ljubezni; bili so res kakor bratje vsi enega srca.

Od teh 39. sošolcev zdaj še 22 živi, razve enega še vsi v službi, 17 jih je pa že v Gospodu zaspalo. Zato ni čudo, da so živim nevgasljive želje srca unemale, da bi se še enkrat v bratovski lju-